

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 11. oktober 2019

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 96 (MOF alm. del) stillet 13. september 2019 efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 96

”Vil ministeren redegøre for, hvor meget det betyder, at der i Odense Fjord og andre fjorde som Norsminde Fjord, Karrebæksminde Fjord og Stege Nor findes slam, der stammer fra 100-200 år gamle udledninger, dvs. fra tiden før man opfandt moderne kloak og sanitetsforhold? Vil ministeren samtidig oplyse, hvilke initiativer ministeren vil tage i den anledning? Kan man f.eks. dække gammelt slam med sand og plantning af ålegræs?”

Svar

Der vil i fjorde og mere lukkede marine vandområder kunne være aflejret organisk stof i sedimenter på bunden af vandområdet. Aflejringen afhænger af de lokale vandskifter og strømforhold. Det aflejrede organiske stof stammer primært fra algeopblomstring som følge af udledninger af næringsstoffer til vandmiljøet. Før midten af 1990'erne havde man ikke en effektiv fjernelse af næringsstoffer og organisk stof i byernes renseanlæg eller en effektiv indsats over for udledninger på landet fra blandt andet utætte møddingsanlæg. Derfor bidrog disse udledninger til en forhøjet ophobning af organisk stof i bundsedimentet. Dette skete via aflejring af udledt organisk stof og bidrag fra døde alger som et resultat af en forhøjet næringsstofforsæling.

Fra omkring år 1900 og frem steg udledningen af mere eller mindre rensede spildevand til vandmiljøet fra byerne i takt med kloakeringen. Herudover var der bidrag fra utætte møddingsanlæg på landet. Siden slutningen af 1970'erne har der imidlertid været fokus på at nedbringe betydningen af disse udledninger gennem store investeringer i spildevandsanlæg og opbevaringsfaciliteter for husdyrgødning.

Der sker løbende hen over året en udveksling af næringsstoffer mellem bundsedimentet i de marine vandområder og vandmiljøet. Nye alger produceres og tilføres hvert år bundsedimenterne i algernes vækstsæson marts-september, og der sker ligeledes en nedbrydning af sedimenter og dermed en genfrigivelse af næringsstoffer fra disse.

Der tages i vandplanernes beregninger af målbelastninger og indsatsbehov for kystvandene højde for den udveksling af næringsstoffer, der sker med kystvanden bundsedimenter. Det er vanskeligt præcist at vurdere den isolerede betydning af næringsstoffrigivelse fra gamle sedimenter, som et resultat af tidligere tiders udledninger. Beregninger i forbindelse med vandplanerne tyder dog på, at betydningen af næringsstoffrigivelsen fra gamle sedimenter i fjordene er ubetydelig 5-10 år efter dannelsen.

Det afgørende for at opnå god økologisk tilstand i kystvandene er, at mængden af alger i algernes vækstperiode nedbringes. Dette vil også nedbringe den efterfølgende aflejring af alger i sedimenterne.

I kystvande med store sedimentaflejringer kan det være vanskeligt at få genetableret ålegræs indenfor en kortere tidshorison. I forbindelse med forberedelsen af de kommende vandområdeplaner for 2021-2027 arbejdes der med at få mere viden om mulighederne for udlægning af sand i kystvande og efterfølgende udplantning af ålegræs for dermed at fremme genetablering af ålegræsbede.

Lea Wermelin

/

Peter Østergård Have